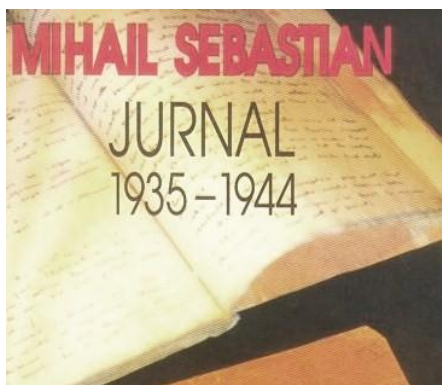

Mihail Sebastian, JURNAL 1935 - 1944

In Romania din anii 1960-70, il stiam pe Mihail Sebastian ca autorul pieselor de teatru *Steaua fara nume* si *Jocul de-a vacanta*, piese pline de poezie si finete. Nu stiam ca era evreu. Nu cunosteam celelalte opere.

Jurnal 1935 - 1944, document inedit pastrat de familie, publicat de abia in 1996, a starnit reactii puternice. A fost imediat recunoscut ca un document pretios de istorie a culturii si politicii epocii. Sebastian frecventa pe cei mai ilustrii intelectuali, filozofi, istorici, oameni de teatru ai vremii (Mircea Eliade, Nae Ionescu, Camil Petrescu, Tudor Vianu, Geo Bogza, Sica Alexandrescu si multi altii). Aflam multe despre viata sa amoroasa, uneori tumultuoasa, despre activitatea sa creativa si pasiunea lui pentru muzica clasica. Prin notitele sale aproape zilnice, suntem martori la ascensiunea fascismului si antisemitismului.

Spuneam ca *Jurnalul* a fost o senzatie in momentul aparitiei. Primul fapt socant este descoperirea ca majoritatea intelectualilor romani erau nationalistii si multi, cei mai straluciti, au fost partizanii miscarii legionare.

Socant este si ca Sebastian, tanar intelectual evreu, cult, sensibil, talentat, si-a mentinut relatiile sale de prietenie cu Mircea Eliade, filozof si romancier, cu Nae Ionescu, cu artisti si oameni de litere, atunci cand acestia au imbratisat idei fasciste si nu faceau un secret din antisemitismul lor. Cu toate ca analiza cu luciditate "rinocerizarea" prietenilor, Sebastian le-a ramas un amic afectuos si fidel.

In 2010, Marta Petreu, eseista si poeta, a publicat "Diavolul si ucenicul sau: Nae Ionescu - Mihail Sebastian", in care analizeaza activitatea jurnalistica a lui Sebastian inainte de 1935 la ziarul "Cuvantul", ziar de extrema dreapta, care va deveni organul de presa al legionarilor. Pe baza a numeroase citate, autoarea arata ca Sebastian era un adept al fascismului italian si un admirator al lui Mussolini, ca a adoptat idei de dreapta despre stat, natiune si traditie, cu exceptia rasismului si antisemitismului.

In *Jurnal*, pe prima pagina, Sebastian noteaza ca cineva se refera la el ca la "jidantul ala care s-a botezat". Cateva sute de pagini mai tarziu, cineva il felicita ca "s-a despartit de extrema dreapta". Sebastian comenteaza : "Ce neintelegere regretabila !". Din nefericire, era o neintelegere cu totul explicabila...

Lectura *Jurnalului* este pasionanta, personalitatea omului si scriitorului Mihail Sebastian fascinanta, intrebarile pe care le suscita provoaca altele, in noi insine.

Getta

Vladimir Tismaneanu, *Radicalism si demonism : Nae Ionescu, M. Sebastian...*

<http://tismaneanu.wordpress.com/2009/07/16/radicalism-si-demonism-nae-ionescu-m-sebastian-si-extremismul-revolutionar/>